

Esita Esita a Fe Taruxuna

Yahudiya naxalan dii temena nde nan ma fe taruxu ito ra naxan yi xili Esita. A liga Perise yamanan nin nee keme naanin nee tonge solomasexe benun Yesu xa bari. Na waxatini Yahudiyane yi Perise yamanani nun. Ala bata yi a ragidi a Isirayila kaane xa suxu yengeni e yulubine fe ra, e yaxune yi siga e ra Perise yamanani. Esita nun a siyaan nan ma fe taruxu ito ra.

Yahudiyane yaxune yi kata e birin naxori feen na bayo e mi yi tinma e xinbi sinne e yetagi, koni Ala mi tin e xa e raxori. Ala yi a liga Esita yi rafan Perise mangan ma, a findi Naxanle Mangan na.

Bayo a Yahudiya bodene rafan a ma, a kata, a yi maliin ti, a yi a muxune rakisi, e mi fa raxori nayi sanon. Yahudiyane yi sanla nde yiton naxan a rabire e ma fa fala e kisi nen e yaxune ma. E na sanla xili bama nen Purimi.

Fasita yi tondi mangana xinla ma

¹ Mangana nde yi na nun naxan yi xili Asuyerusu. A tan nan yi mangayani keli Indiya yamanani han sa dexo Kusi yamanan na. Yamana keme madoxnen nun solofere nan yi a ra.

² Na waxatini, Asuyerusu yi dxi mangayani Suse taani denaxan yi findixi yamana kan taan na.

³ A mangayaan nee saxandeni, a yi a kuntigine birin xili donse don malanni. Sofa mangan naxanye yi Perise nun Mede yi nun, e nun muxu gbeene nun yamana kanne, ne birin yi fa a yetagi.

⁴ A yi a fangan nun a binyen nun a nafulu kanyaana yita yamaan na kike sennin.

⁵ Na danguxina, xii solofere bun ma, mangan yi donse don malanni tɔn muxun birin xa a manga banxin tanden ma muxudine nun muxu gbeene xa naxanye Suse manga taani.

⁶ Tanden yi maxidi ki faɲi. Tanden yi rabilinxi gɛmɛ fixɛ senbɛtɛnne ra. Gbeti wurene singanxi na senbɛtɛnne ra. E yi taa dugi luti mamiloxin nun a fixɛne xidi na ra. Tanden lonna yi rafalaxi gɛmɛ faɲi fixɛne nun a gbeele nun a mamiloxine nun a fixɛ mayilɛnxine nan na. Saden naxanye rafalaxi xɛmaan nun gbetin na, e ne ti mɛnni.

⁷ Dɔlɔn yi fima muxune ma xɛma igelengenne nan kui. Mangan yi dɔlɔn fima yamaan ma nii yifanna nin.

⁸ Birin yi a minna nɛn alo a rafan a ma kii naxan yi. Mangan yi a walikɛne yamari a e xa yamaan nafan feen naba.

⁹ Mangana ɲaxalan Batɛ Fasita fan bata yi donse donni tɔn ɲaxanle xa Manga Asuyerusu a mangaya banxini.

¹⁰ Donse donna malanna xii soloferedeni, Manga Asuyerusu to sɛwa dɔlɔn na, a yi a xɛmɛ tɛgɛnxi* solofereni itoe xili: Mɛhuman, Bisita, Harabona, Bigita, Abagita, Sɛtara, e nun Karakasi.

¹¹ A yi a fala e xa a e xa sa fa Batɛn Fasita ra a dɛxɔn ma a mangaya kɔmɔtin soxi a xunna. Mangan yi waxi a xɔn ma nɛn a xa a ɲaxanla tofanna

* **1:10: Xɛmɛ tɛgɛnna:** Na waxatini, mangane yi xɛmena ndee tɛgɛnna nɛn alogo e xa e yengi dɔxɔ mangana feene xɔn, e mi bira mangana ɲaxanle fɔxɔ ra.

mayita a mangane nun a yamaan na, bayo a yi tofan han.

¹² Koni mangana xerane sigaxi na Batɛn Fasita fɛma, e to mangana xerani ba a xa, a tondi fɛ. Na yi mangan xɔlɔ ki fani.

¹³ Awa, alo mangan dari fena, a yi a fekolonne maxɔdin naxanye sariyan nun taan dɔxɔ kiin kolon.

¹⁴ Mangana lannayaan yi Perise kaan nun Mede kaan kuntigi gbee solofere naxanye yi, naxanye yi a kawandima, ne nan itoe ra: Karasɛna, Sɛtara, Adamata, Tarasisi, Mɛrɛsi, Marasena, e nun Mɛmukan.

¹⁵ A yi a fala e xa, a naxa, “N tan Manga Asuyerusu bata n ma xerane rasiga Batɛn Fasita ma, koni a mi n ma yamarin suxi. Sariyan nanse falaxi n lan n xa naxan liga Batɛn Fasita ra?”

¹⁶ Mɛmukan yi a fala mangan nun a kuntigine xa, a naxa, “Batɛn Fasita mi fe ɲaxin ligaxi mangan xan keden na koni mangana kuntigine nun a yamaan birin yamanani.

¹⁷ ɲaxanle na na mɛ a ɲaxalan mangan bata a xɛmɛn bɔtɛ raba, yamanan ɲaxanle birin fan e yoma e xɛmɛne ma nɛn. ɲaxanle luma a fale nɛn, e naxa, ‘Manga Asuyerusu xeraan nasiga nɛn Batɛn Fasita ma alogo a xa fa a dɛxɔn koni a mi tin.’

¹⁸ Awa, Perise nun Mede kuntigine ɲaxanle na na mɛ a Batɛn Fasita na nan ligaxi, e mi fa e xɛmɛne binyama sɔnɔn. Na findima nɛn xɔlɔn nun yagin na e xɛmɛne ma.

¹⁹ Xa a sa mangan kenɛnɲɛ, a xa yamarin fi fa fala Batɛn Fasita nama fa ti a yetagi sɔnɔn. A tiden xa so ɲaxalan gbɛtɛ yii naxan fisa a tan

xa. Yamarin fi, a xa seβε, a xa sa na tønne fari naxanye Perise nun Mede yamanani alogo a nama fa μαχεται mumε!

²⁰ Mangana, i na i ya fala xuini itoe rali i ya yamanan birin ma, ρaxanla birin fa a xεμεν binyama nen nayi, keli a xungbeen ma han a xurina.”

²¹ Na yamarin yi rafan mangan ma, e nun a kuntigine birin, mangan yi a liga alo Μεμukan a fala kii naxan yi.

²² Mangan yi κedin nasiga a taane birin yi e gbee seβenla nun e gbee xuine yi, alogo xεμεν birin xa findi a denbayaan kuntigin na e nun birin xa a kon xuiin fala.

2

Esita yi findi Mangana Batεn na

¹ Na danguxina, mangan bοηεν godo xanbini, a a miri φοβ na feen ma Batε Fasita naxan ligaxi a ra e nun a fan sariyan naxan saxi lan a ma.

² Awa, mangan bundοχονa ndee yi a fala a xa, e naxa, “Sungutunna nde xa fen i xa naxan tofan han!

³ Yamarin fi i ya bοχον birin yi a kuntigine xa fa dii τεμε toφανine birin na i ya ρaxanle banxini. Suse manga taani. Na dii τεμενε birin xa lu na xεμε τεγενxin yii naxan xili Hege naxan ρaxanle xun na. Na xεμεν xa a yengi dοχο e xον ma a yi maratofan seene so e yii.

⁴ Nayi, dii τεμεν naxan na rafan i ma ne ye, na yi findi batεn na Fasita funfuni.” Na falan yi Mangan κενεν, a yi na liga.

5 Yahudiyana nde yi Suse manga taani nun naxan yi xili Marodoke, Yayiri a dii xεmεn nan yi a ra. Simeyi nan Yayiri sɔtɔ. Kisu nan Simeyi sɔtɔ. Kisu kelixi Bunyamin bɔnsɔnna nin.

6 Babilɔn mangan Nebukadanesari Yuda manga Yoyakin nun muxun naxanye suxu Yerusalɛn yi, a yi ne nan yε.

7 Marodoke nan yi Hadasa xuruma naxan mɔn xili Esita. A sɔxɔ a dii tεmεna. Esita fafe nun a nga bata yi faxa. Sungutunni ito yi tofan han! A nga nun a fafe to faxa, a yi lu alo Marodoke a diina.

8 Mangan yamarin fi xanbini, e fa dii tεmε wuyaxi ra Suse manga taani, Esita yi ne yε nun. A tan Esita fan yi lu mangan konni Hege bun ma naxan mangana ɲaxanle xun na.

9 Esita a fe yi rafan Hege ma han! A yi hinan a ra. Nanara, a yi fati rayabu seene so fɔlɔ a yii, e nun donse fajina. Hege yi Esita lu yire fajini ɲaxanle tagi, a yi dii tεmε solofere yεba mangan konni naxanye luma wanla kε Esita xa.

10 Koni Esita mi tin muxu yo xa a kolon a kelixi siyaan nun xabilan naxan yi, amasɔtɔ Marodoke bata yi yamarin fi a ma nun fa fala a nama na fala.

11 Marodoke yi sigama nεn mangan konna dεxɔn lɔxɔ yo lɔxɔ alogo a xa a kolon Esita yi kii naxan yi e nun e yi naxan ligama a ra.

12 Sungutunni itoe birin yi lan e siga Manga Asuyerusu konni keden keden yε ma e na yelin e yitɔɲε kike fu nun firinna bun. Kike sennin e ture fajin soma e ma. Na xanbi ra, e latikɔnɔnna nun ɲaxanle rayabu seen sifan birin so e ma kike sennin mɔn.

¹³ Sungutunna naxan siga waxatin na a li mangan konni, a sese maxɔdin na nan yi soma a yii.

¹⁴ Naxan nɛma yi sigɛ mangan konni, a yi sigama jinbanna nan na. Na xɔtɔn bode, a siga naxanle banxi gbete yi, a gberijenne ye. Sasigasi yi a yengi dɔxɔma e xɔn dɛnaxan yi. Naxan na keli mangan konni, a mi fa sigama na yi sɔnɔn fɔ xa a rafan mangan ma, a yi a xili a xinla ma.

¹⁵ Nba, Marodoke sɔxɔ Abixali a dii tɛmɛna Esita, Marodoke yi naxan xuruma, na gbee waxatina a lixina siga mangan konni, a mi sese xali fɔ Hege seen naxanye fe fala a xa. Muxu yo yi Esita to, a rafanɲɛ a ma.

¹⁶ Awa, Manga Asuyerusu a mangayaan nɛɛ solofere kike fudeni, naxan xili Tebeti kikena, e fa Esita ra Manga Asuyerusu fɛma a konni.

¹⁷ Esita yi rafan mangan ma, dangu sungutunne birin na. A mangana fanna nun a hinanna sɔtɔ dangu sungutunna bonne birin na! Nanara, mangan yi mangaya taxamaseri kɔmɔtin so Esita xun na, a yi a findi batɛn na Fasita funfuni.

¹⁸ Awa, mangan yi donseen nafala a kuntigine nun a muxune birin xa Esita a fe ra. A yi na lɔxɔn findi Matabu Lɔxɔn na a yamanan birin yi. A yi yamaan ki mangayaan hinanni.

Marodoke yi mangan nakisi

¹⁹ Awa, sungutunne mɔn yi malan a firindeni. Na waxatini, Marodoke yi walima manga banxin sansanna so dɛɛn na.

²⁰ Han na waxatini, Esita munma yi a xabilan nun a siyana fe fala muxɛ xa alo Marodoke a

yamari kii naxan yi. Esita yi a falan suxu alo a to yi a maxuruma waxatin naxan yi.

²¹ Lɔxɔna nde, Marodoke yi walima manga banxin sansanna so dɛɛn na. Mangana kuntigi firinna naxanye yi xili Bigitana nun Tɛrɛsi, ne nan yi mangan konna kantanma. Ne yi xɔlɔ Manga Asuyerusu ma, e kata fɔlɔ a faxa feen na.

²² Marodoke yi a mɛ, a yi a fala Esita xa, mangana batɛna. Esita yi Marodoke a falan nali mangan ma.

²³ E fɔlɔ na feen yɛ fɛnɲɛ, e fa a to fa fala ɲɔndin na a ra. Nayi, e yi na xɛmɛ firinne singan wudin na, e faxa. Na birin yi sɛbɛ yamanan fe fori taruxu kɛdin kui Mangan yɛɛ xɔri.

3

Yahudiyane faxa feen yi yitɔn

¹ Na dangu xanbini, Manga Asuyerusu yi Hamɛdata Agaga kaana dii xɛmɛn Haman tiden mate dangu kuntigine birin na.

² Mangana walikɛɛn naxanye birin yi a banxini, ne birin yi e xinbi sinma nɛn Haman bun e yi a binya, alo mangan bata yi a yamari kii naxan yi. Koni, Marodoke tan mi tin na ligɛ.

³ Mangana Walikɛɛn bonne yi a maxɔdin, e naxa, “Nanfera i mi mangan fala xuiin suxuma?”

⁴ Lɔxɔ yo lɔxɔ kuntigine yi Marodoke maxɔdinma nɛn, koni a mi yi e xuiin danxunma. Nayi, e yi a fala Haman xa alogo e xa a kolon xa a kankanɲɛ a kɛɲaan ma bayo a bata a fala a Yahudiyana nan a ra.

⁵ Haman a toxina fa fala a Marodoke mi tinma a xinbi sinɲɛ a tan bun ma, a yi xɔlɔ kati!

⁶ A mən a kolonxina fa fala Yahudiyān nan Marodoke ra, a yi a miri a bəpənī, a a nama Marodoke keden peen faxa. Nanara, Haman yi fəɛɛn fen fəɔ alogo a xa Yahudiyane birin halagi naxanye yi Asuyerusu yamanan birin yi.

⁷ Awa, Manga Asuyerusu a mangayaan ɲɛɛ fu nun firinden kike singen naxan xili Nisan kikenā, Haman yi yamarin fi fa fala masɛnsɛnna naxan xili Puri, a e xa na bira a xa, alogo e xa Yahudiyane faxa waxatin kolon, fe yitənxine lanma kiken naxan ma e nun a ɔxəna. A kike fu nun firinden suxu naxan xili Ada kikenā.

⁸ Haman yi a fala Manga Asuyerusu xa, a naxa, “Siyana ndee na, e xuyaxi ayi i ya yamanan yiren birin yi, e namunna nun muxu yo a namun keden mi a ra. E mi yamanan yamarine suxuma. Awa, a mi lan i xa ne lu na.

⁹ Mangana, xa i sa tinɲɛ, i xa yamarin fi fa fala ne xa halagi. Xa i tin ne halagi feen ma, n tan gbetin gbananna wuli fu sɛ i ya gbeti ramaradeni ne xa naxanye na ligɛ.”

¹⁰ Mangan yi a wuren ba a yiin na, a taxamasenna, a yi a so Hamɛdata Agaga kaana dii Haman yii, Yahudiyane yaxuna.

¹¹ Mangan yi a fala a xa, a naxa, “Muxuni itoe nun na gbetin na, i tan nan gbee e ra. Nanara, i nɛɛn waxi feen naxan liga fe yi e ra, i na liga.”

¹² A kike singen xii fu nun saxande ɔxəni, Haman yi mangana sɛbɛli tiine malan alogo e xa a yamarine sɛbɛ yamana kanne nun taa mangane birin ma siyane birin yi e sɛbɛnle nun e xuine yi. Awa, na kɛdine yi sɛbɛ Manga Asuyerusu yɛtɛɛn

xinla ra. E mən yi a mangayaan taxamasenna wuren funfun sa a ma.

¹³ Xerane yi siga kedini itoe ra mangana yamanan birin yi. E yamarin fi a yamaan xa Yahudiyane birin naxəri ləxə kedenni, kike fu nun firinden xii fu nun saxande ləxəni, naxan xili Ada kikenā. E yi e faxa, dii naxən nun fonna nun naxanle nun diidine birin, e yi e yii seene tongo.

¹⁴ Awa, na sariyan kedin yi rawuya, a xaran yamanan yamaan birin xa alogo e xa e yitən na ləxən yεε ra.

¹⁵ Mangana xerane yi siga e giyε, Suse manga taan yiren birin yi xera ralideni. Na xanbi, Mangān nun Haman yi dəxə dələ mindeni, koni Suse taan muxune tan yi wugama.

4

Marodoke yi falan ti Esita xa

¹ Marodoke feni ito birin mε waxatin naxan yi, a yi a dugine yibə a ma, a yi kasa bənbeli dugin nagodo a ma sununi. A mən yi xuben so a ma, a mini taa tagini, a sunuxin yi a wuga xuini te, a gbelegbele.

² A yi siga han mangana banxin dəxən, a yi ti menni. Muxu yo mi yi lan a so menni a maxidixi kasa bənbeli dugini.

³ Yamanan birin yi, mangana falan nun yamarin na yi so dənaxan yi, Yahudiyane yi sunuma nən menni. E yi sunuma nən e wuga, muxu wuyaxi yi e maxidima bənbenla nin, e yi e sa xubeni.

⁴ Esita a walikε naxanle nun xεmε tεgenne yi fa Marodoke a fe fala a xa, na yi Esita yigitεgε kati!

Esita yi dugine rasiga Marodoke ma alogo a xa kasa benbɛli dugin ba a ma. Koni Marodoke mi tin.

⁵ Esita yi Hetaka xili, mangana xεmε tεgenna naxan yi findixi walikεn na Esita fεma, a yi na xε alogo a xa sa a kolon Marodoke sunuxi naxan na.

⁶ Hetaka yi sa Marodoke li tixi taan yama malandeni mangan konna dε ra.

⁷ Marodoke yi na feen birin fala Hetaka xa naxan ligaxi, a mɔn yi a fala a xa Haman mangan tuli saxi gbetin naxan na, alogo a xa Yahudiyane birin faxa.

⁸ Marodoke mɔn yi na kedin so Hetaka yii naxan xaranxi Suse yi, lan Yahudiyane faxa feen ma. Marodoke yi waxi a xɔn ma nɛn a xa a so Esita yii, a mɔn yi dεntεgɛn sa Esita xa alogo Esita xa sa mangan mafan, a diɲa a muxune ma.

⁹ Awa, Hetaka yi xεtε, a sa Marodoke falane yεba Esita xa.

¹⁰ Awa, Esita mɔn yi Hetaka xε Marodoke ma, a yi a fala a xa, a naxa,

¹¹ “Mangana walikεne nun muxun naxanye birin mangana yamanani, ne birin a kolon a muxu yo muxu, xεmɛn nun ɲaxanla, naxan na siga mangan fεma a banxini xa a mi a xilixi, sariyan wama nɛn na kanna xa faxa. Koni naxan keden a ligε na kanna mi faxa, fɔ mangana a xεma dunganna ti a xa. Koni a bata kiken ti mangan mi n tan xili.”

¹² Marodoke yi Esita a ɲungu xuiin mε.

¹³ A fan yi a yabi, a naxa, “I nama i miri fa fala i tan Esita keden peen kisima nɛn Yahudiyane tagi, bayo i mangan konni.

¹⁴ Xa i dundu i dεn ma waxatini ito yi, waxatina nde Yahudiyane sabu gbete sɔtɔn nɛn e kisi, koni

i tan nun i babaa denbayaan naxɔrima nɛn. Nde a kolon? Waxatina nde, xa i mi findixi mangana batɛn na lɔxɔni ito xan ma fe ra?”

¹⁵ Awa, Esita fan yi Marodoke yabin nasiga a ma, a naxa,

¹⁶ “Siga, i sa Yahudiyane birin malan Suse yi, ε sunna suxu n xa. E nama ige min, ε nama ε dege kɔε saxan, yanyi saxan. N tan Esita nun n ma walike ɲaxanle fan sunna suxuma nɛn. Na na dangu, n sigan mangan fɛma nɛn hali xa n tɔnna kala. Xa a lan a yi, n xa faxa, n xa faxa.”

¹⁷ Marodoke yi siga, a yi a liga alo Esita a yamari kii naxan yi.

5

Esitaa donse donna malanna

¹ Sunna xii saxande lɔxɔni, Esita yi a maxidi a ɲaxalan manga dugine yi, a sa ti tanden ma manga banxin dɛ ra. Mangan yi dɔxi manga gbɛdɛni, a yɛɛ rafindixi banxin so dɛɛn ma.

² Mangan to Esita to a tixi tandeni, a fe yi rafan a ma ki faji, na ma, mangan yi a xɛma dunganna ti a xa. Esita yi sa a yiin din mangana xɛma dunganna ra.

³ Mangan yi Esita maxɔdin, a naxa, “Nanfe ligaxi? I waxi nanse xɔn ma? N na soε i yii nɛn hali i waxi n ma yamanan fɔxɔn kedenna nan xɔn.”

⁴ Esita yi a yabi, a naxa, “Mangana, xa a sa i kɛnɛn, n waxi a xɔn ma ε nun Haman xa fa donse dondeni n konni to, n naxan nafalaxi ε xa.”

⁵ Mangan yi xeraan nasiga Haman ma, a xa fa mafuren alogo e firinna xa sa Esita waxɔn feen liga.

⁶ Nayi, mangan nun Haman yi siga Esita donseen dondeni. E yi dɔlɔ minni waxatin naxan yi, mangan yi Esita maxɔdin, a naxa, “Esita, i waxi naxan xɔn ma a fala n xa, n xa na liga i xa. Nanse xɔli i ma? Hali i waxi n ma yamanan fɔxɔ kedenna nan xɔn, n na a soε i yii.”

⁷ Esita yi mangan yabi, a naxa, “N waxi naxan xɔn ma,

⁸ xa mangan tinɲε, a yi n ma maxandin yabi, Mangan nun Haman mɔn xa fa n konni donse dondeni tila n naxan nafalama, nayi n mangan yabε.”

Haman yi wa Marodoke faxa feni

⁹ Awa, Haman sɛwaxin yi keli na yi na lɔxɔni. Koni a to yi danguma mangana banxin dɛ ra, a yi Marodoke to. Marodoke mi keli, a mi xuruxurun a yεε ra. Na yi Haman xɔlɔ a xili ma kati!

¹⁰ Koni Haman yi a bɔɲɛn suxu, a siga a konni. Mɛnni, Haman yi a lanfane nun a ɲaxanla Sɛrɛsi, xili.

¹¹ Haman yi a kanba fɔlɔ a lanfane nun a ɲaxanla yɛtagi, a nafulu kanna nan a tan na, a dii wuyaxi a yii, a mangan bata a tiden mate, a tan dangu mangana kuntigine nun mangana muxu gbeene birin na.

¹² Haman yi lu a kanbε, a naxa, “Naxan dangu na birin na, Mangana Batε Esita bata n tan Haman xili, a nxu nun mangan xa sa nxu dεge nxu bode xɔn ma. Nxu mɔn sigama na nan ma tila nxu nun mangana.

¹³ Koni fanni, n mɔn Marodoke toma dɔxi mangana banxin dɛ ra, Yahudiyana, sese mi na ra n tan Haman xa.”

¹⁴ A naxanla Seresi nun a lanfane yi a fala Haman xa, e naxa, “Muxu singandena nde rafala naxan nongonna ye tonge suulun liye. Nayi, tila xotanni i yi a fala mangan xa, a a xa Marodoke singan menni, a xa faxa, alogo i sewaxin xa siga mangan matideni donse dondeni.” Awa, na falan yi Haman kenen, a muxu singanden nafala.

6

Haman yi Marodoke binya

¹ Na kœen na, mangan mi no xiye. Nayi, a yi a fala a e xa fa yamanan taruxu kedin na, e yi a xaran a yetagi.

² E denaxan xaran, e yi a to menni fa fala Mangana kuntigi firinna naxanye yi a banxin deen kantanma, Bigitana nun Teresi, ne manga Asuyerusu faxa feni ton nen, koni Marodoke yi na feen namini kenne.

³ Awa, mangan yi maxodinna ti, a naxa, “En binyen mundun fi Marodoke ma e nun a kontonna?” Mangana walikene yi mangan yabi, e naxa, “Fefe munma raba a xa singen.”

⁴ Mangam non yi maxodinna ti, a naxa, “Nde n ma banxini?”

Na yi a li, Haman yi baxi sode mangana genla kui. A bata yi fa a faladeni mangan xa, a xa Marodoke singan na singan tideni a naxan yitoxi Marodoke xili ma.

⁵ Nanara, mangana walikene yi mangan yabi, e naxa, “Haman nan be.” Mangan yi a fala e xa, a naxa, “A xa so.”

⁶ Haman yi so, mangan yi a maxodin, a naxa, “Nanse ligε muxun xa mangan waxi naxan binya

feni ki faji?” Haman yi a miri a yete ma, a naxa, “Awa iki, mangan waxi a xon ma a xa muxun mundun binya ki faji? Muxu gbete mi na fon tan.”

⁷ Haman yi mangan yabi, a naxa, “Mangan waxi muxun naxan binya feni,

⁸ a lan mangaya dugin xa so na kanna yii, i tan mangan yeteen bata naxan nagodo i ma e nun soona i bata dɔxɔ naxan fari, a xunna soxi mangaya taxamaseri komotin na.

⁹ Mangana, i ya kuntigi gbeenade xa na dugine tongo a yi e ragodo na kanna ma mangan waxi naxan binya feni, a dɔxɔ soon fari, a yi a radangu taan yiren birin yi. Na muxu gbeen xa siga falani ito tiye, a naxa, ‘E a mato mangan naxan nabama muxun xa, a waxi naxan binya feni.’ ”

¹⁰ Nayi, mangan yi a fala Haman xa, a naxa, “I mafura, i sa dugine tongo e nun soona, i yi e ragodo Marodoke ma, na Yahudiyana. I naxan birin falaxi, i yi na birin liga Marodoke xa, naxan dɔxi manga banxin so deen na. I nama jinan sese ma i naxan birin falaxi.”

¹¹ Na xanbi ra, Haman yi sa dugine tongo e nun soona. A yi mangana dugine ragodo Marodoke ma. Marodoke to te soon fari, Haman yi ti Marodoke yee ra siga taa tagini. A siga a fale yamaan xa, a naxa, “E a mato, mangan naxan nabama muxun xa, a waxi naxan binya feni.”

¹² Marodoke yi xete manga banxin so deen na. Koni Haman tan yi siga a konni mafuren, a yetagin luxunxi amasoto a yi sunuxi kati!

¹³ Feen naxanye liga a ra, a yi ne birin fala a jaxanla Seresi nun a lanfane xa. Haman ma jaxanla nun a fekolonne yi a fala a xa, e naxa,

“Marodoke, Yahudiyan nan a ra. Na nan a toxi, i mi nɔɛ a ra. I fama yagideni a yɛɛ ra, na yɛtɛɛn bata fɔlɔ!”

¹⁴ E mɔn yi fala tiini, mangana xɛrane yi fa, a Haman xa siga mafurɛn donse dondeni Mangana Batɛna Esita naxan nafalaxi.

7

¹ Mangan nun Haman yi siga Esita donse dondeni.

² Na lɔxɔ firindeni, e yi dɔlɔ minni, mangan yi Esita maxɔdin, a naxa, “Esita, i waxi naxan xɔn ma a fala n xa alogo n xa na liga. Nanse xɔli i ma? Hali, i wa n ma yamanan bode fɔxɔn nan xɔn ma, n na a sɔɛ i yii.”

³ Koni Esita yi a yabi, a naxa, “Mangana, xa i tin, xa a rafan i ma, n waxi feen naxan xɔn ma, na nan ito ra: N tan Esita nun n ma muxune xa kisi.

⁴ Bayo n tan nun n ma muxune bata sara alogo nxu xa halagi, nxu faxa, nxu mɔn yi raxɔri. Xa nxu yi sara nɛn konyiyaan gbansanna xili yi, n yi dunduma nɛn nun, bayo na mi yi finde fe ra nun, n yi mangan yɛ mɔ ayi.”

⁵ Manga Asuyerusu yi Esita maxɔdin, a naxa, “Nde a ra, naxan susuxi fe sifani ito mirɛ? Na kanna minɛn yi?”

⁶ Esita yi a yabi, a naxa, “Haman nan nxu tɔrɔ muxun nun nxu yaxun na, na muxu jaxina!”

Nayi, gaxu gbeen yi Haman suxu mangan nun Esita yɛtagi.

⁷ Mangan xɔlɔxin yi keli donse dondeni, a yi mini tandeni. Awa, Haman to a to fa fala mangan bata fe jaxin nagidi a fe yi, a yi lu xanbin na Esita mafandeni alogo a niin xa kisi.

⁸ Haman a mafelenxi waxatin naxan yi Esita dɔxɔ seen ma, mangan yi so, a sɔnxɔ, a naxa, “Wan! Xɛmɛni ito fa waxi n ma batɛn Esita nan mafu fe yi n yɛɛ xɔri n ma banxini?” Benun mangan xa yelin fala tiyɛ, e bata Haman xunna so.

⁹ Mangana kuntigina nde yi na naxan yi xili Harabona, na yi a fala mangan xa, a naxa, “Haman yetɛɛn bata singan tiden nafala a banxin dɛxɔn ma a Marodoke mangana muxu fajin singanɲɛ dɛnaxan yi. Na wudin mateen fɔ nɔngɔnna yɛ tonge suulun.” Awa, mangan yi yamarin fi, a naxa, “Haman xa sa singan na yi.”

¹⁰ Nayi, Haman yi singan na singan tideni a naxan nafala Marodoke faxa feen na. Awa, na ligaxina, mangan bɔɲɛn yi xunbeli.

8

Yahudiyane xunna kenla

¹ Na lɔxɔn yetɛni, Manga Asuyerusu yi Yahudiyane yaxu Haman yii seene birin so Esita yii. Marodoke yi siga mangan fɛma, bayo Esita bata yi a fala mangan xa fa fala a tan nun Marodoke barixi nɛn.

² Mangan yi a taxamaseri yiisolirasoon ba a yiin na, a naxan taxu Haman na, a yi a so Marodoke yii. Esita yi Marodoke lu Haman ma seene xun na.

³ Esita yi a sa mangan bun ma, a wugama, a yi a mafan alogo a xa Haman Agaga kaana fe ɲaxi yitɔnxin kala Yahudiyane xili ma.

⁴ Mangan yi a xɛma dunganna ti Esita xa. Nayi, Esita yi keli, a yi ti a yetagi.

⁵ Esita naxa, “Mangana, xa i bata tin, xa i ya fe n ma fe yi, xa a lanxi i ma, xa n nafan i ma,

yandi, i xa kedin sebε naxan Haman ma yamarine kalama. Hamεdata a dii xεmena Agaga kaan yamarin naxan fi Yahudiyane faxa feen na i ya yamanan birin yi, na nama liga.

⁶ N tan mi nεε tinε n bεnsanna yi tεrε, a raxεri.”

⁷ Awa, Manga Asuyerusu yi Esita nun Yahudiya Marodoke yabi, a naxa, “E mato, n bata Haman faxa bayo a Yahudiyane faxa feni tεn nεn. N mεn bata Haman ma seene so Esita yii.

⁸ Iki, ε xa sebenla ti lan Yahudiyane feen ma, naxan yo na ε kenεn, n tan mangan xinli, ε yi n ma taxamasenna sa a ma. Bayo, kedin naxan sebεxi mangan xinli mangaya taxamasenna yi sa a ma na mi kalε mumε.”

⁹ Na lεxεn yeteni, e yi yamanan sebeli tiine birin xili, kike saxanden xii mεxεnεn nun saxande lεxεn nin, kiken naxan xili Sifan kiken. Mangana sebeli tiine yi Marodoke a yamarine sebε siga Yahudiyane nun yamana kanne nun kuntigine birin ma na yamana kan taa kemε mεxεnεn nun solofere birin yi, keli Indiya yamanani han sa dεxε Kusi yamanani. Siyane birin yi kedin sebεxin sεtε e sebenla nun e xuiin nin, Yahudiyane fan yi a sεtε e gbee sebenla nun e xuini.

¹⁰ Kedin itoe yi sebε mangan xinli, a yi a taxamasenna sa e ma. A yi xεrane rasiga kedin itoe ra soo fεnine fari naxanye ramaraxi e danna mangan xεn ma.

¹¹ A yi sebεxi nεn Mangana kedin ito kui fa fala Yahudiyane xa e malan taan birin yi, e yi e yetε xun mayεngε. Xa siya gbεtε yo waxi e yεngε feni, e tan Yahudiyane fan xa ne yεngε, e yi e faxa e nun e

ɲaxanle nun e diine. Yahudiyane xa ne birin faxa, e yi e yii seene tongo.

¹² Na yamarin yi lanxi xii keden nan ma Manga Asuyerusu a yamanan birin yi, Ada kiken xii fu nun saxande ɓɔxɔni, ɲɛɛn kiken fu nun firindena.

¹³ Na yamarin yi mini yamanan birin yi alogo siyane birin xa a kolon fa fala a bata findi sariyan na alogo Yahudiyane fan e yitɔɲɛ e yaxune yɛngɛdeni kii naxan yi.

¹⁴ Awa, mangan to yamarin fi, xɛrane yi dɔxɔ soone fari, e yi siga e giye mafuren alogo yamarin xa xaran Suse manga taani.

¹⁵ Marodoke yi mini mangana banxini, manga dugin doma mamiloxin fixɛn nagodoxi a ma, mangaya xɛmaan taxamasenna fan soxi a xunna, doma xungbe mamiloxin fan a ma. Awa, muxun naxanye birin Suse yi, e sɛwa kati, e sɔnxɔ sɔnxɔ sɛwani.

¹⁶ Na ɓɔxɔn yi findi sɛwa ɓɔxɔn nun nɔ sɔtɔ ɓɔxɔn na Yahudiyane xa.

¹⁷ Mangana sariyan so yamanan nun taan naxanye birin yi Yahudiyane yi sɛwan sɔtɔ mɛnne yi, e yi e malan ɲaxaɲaxani. Nanara, muxu wuyaxi yi e yetɛ findi Yahudiyani na yamanani amasɔtɔ e bata gaxu e yɛɛ ra.

9

Yahudiyane yaxune faxa fena

¹ Kike fu nun firinden naxan xili Ada, na xi fu nun saxande ɓɔxɔn to a li, mangana yamarin yi lan a xa ɓɔɓ ɓɔxɔn naxan yetɛ yi. Na ɓɔxɔni, Yahudiyane yaxune yi mirixi fa fala a Yahudiyane luma nɛn e

senben bun ma. Koni, feene yi maxεte, Yahudiyane yi nɔɔn sɔtɔ e yaxune ma.

² Yahudiyane yi e malan Manga Asuyerusu yamanan taan birin yi e yaxune yεngɛdeni. Nayi, muxune birin yi gaxu Yahudiyane yεε ra, muxu yo mi fa a ti e yεε ra yεngɛ sodeni.

³ Hali bɔxɔn mangane nun kuntigine nun yamanan kanne nun mangan ɲɔxɔn yibirane birin yi Yahudiyane mali amasɔtɔ e yi gaxuxi Marodoke yεε ra.

⁴ Marodoke bata yi findi kuntigi gbeen na manga banxini, e nun a xili fajin bata yi lan yamanan birin na amasɔtɔ a senben yi gboma ayi nen tun!

⁵ Nanara, Yahudiyane yi e yaxune faxa silanfanna ra, e yi e ɲan.* E wa naxan liga fe yi e yaxune ra, e na liga.

⁶ Yahudiyane yi muxu kεmε suulun faxa Suse manga taani.

⁷ E mɔn yi Pansandata nun Dalifɔn nun Asipata nun

⁸ Porota nun Adaliya nun Aridata nun

⁹ Paramasata nun Arisayi nun Aridayi nun Fayesata birin faxa.

¹⁰ Ne nan Hamɛdataa dii Haman ma dii xεmε fuune ra, Yahudiyane yaxuna. Koni, e mi ne yii seene tongo.

¹¹ Na lɔxɔ yeteni, e mangan nakolon muxun naxan berɛya faxa Suse manga taani.

¹² Mangan yi a fala Esita xa, a naxa, “Yahudiyane bata muxu kεmε suulun faxa Suse manga taani sa Haman ma dii xεmε fu fari. E nɔxi nanse ligε

* **9:5: Silanfanna:** Sofane yεngɛso dεgɛmana.

yamanan bodene yi? Koni, xa i mən waxi fena nde xən ma, i a sətoma nən. I waxi nanse xən? N na rabama i xa nən.”

¹³ Awa, Esita yi a yabi, a naxa, “Xa i bata tin, Yahudiyān naxanye Suse yi, ne mən xa to ɲoxən liga tila. Haman ma dii xəmene binbine xa singan wudin na.”

¹⁴ Mangan yi yamarin fi a na xa liga alo Esita a falaxi a xa kii naxan yi. Na yamarin yi rawanga Suse taani. E Haman ma dii xəmene binbine singan.

¹⁵ Kiken naxan xili Ada, na xii fu nun naaninde ləxəni, Suse taan Yahudiyane mən yi e malan, e muxu kəmə saxan faxa taani, koni e mi e sese tongo.

¹⁶ Yahudiyān bonna naxanye yi mangana a yamana gbətene yi, ne fan yi e malan e yete xun mayengedeni. E yi e yete sətə e yaxune ra. Yahudiyane yi e yaxun muxu wuli tonge solofere e nun suulun faxa. Koni ne fan mi e sese tongo.

¹⁷ Na ligaxi Ada kiken xii fu nun saxande ləxən nin. A xii fu nun naaninde ləxəni, e yi e matabu. Yahudiyane yi na findi sanla nun sɛwa ləxən na.

¹⁸ Yahudiyān naxanye yi Suse yi, ne yi yengen so a xii fu nun saxanden nun a naanindeni, ne yi e matabu a xii fu nun suulunde ləxəni. Na ləxən yi findi sanla nun sɛwa ləxən na.

¹⁹ Nanara, Yahudiyān naxanye yi banxidene ra, ne Ada kiken xii fu nun naaninden findixi sɛwa nun sali ləxən na. E mən yi kiseene so e bode yii.

Purimi Malanna bunna

²⁰ Awa, Marodoke yi na feene birin sɛbɛ a yi e rasiga Yahudiyane birin ma Manga Asuyerusu

a yamanane yi naxanye maso e nun naxanye makuya.

²¹ A yi a seβε, a yamaan xa Ada kiken xii fu nun naaninde nun a xii fu nun suulunde λox̄on findi sanla ra ηεε yo ηεε

²² bayo Yahudiyane e yetε s̄ot̄oxi e yaxune ra ne λox̄one nan ma. E sunun nun e nimisan findi e ma sewan nun b̄oηε xunbenla ra kiken i to nan na. Nanara, a falaxi a e xa sumunna ti sewani ne λox̄one ma, e yi e bode ki, e m̄on yi t̄or̄o muxune ki.

²³ Yahudiyane yi Marodoke a yamarin suxu, a findi e namunna ra ηεε yo ηεε

²⁴ bayo Yahudiyane yaxun Hamεdata Agaga kaana dii x̄em̄en Haman e rax̄ori feni t̄on nen. A bata yi koronna bira, naxan xili Puri, alogo a xa e halagi a yi e rax̄ori.

²⁵ Koni Esita bata yi siga mangan fεma, mangan yi ked̄in seβε alogo Haman fe ηaxin naxan yit̄on Yahudiyane xili ma, na xa x̄etε a tan ma. Haman nun a dii x̄em̄ene birin yi singan wudin ma.

²⁶ Nanara, e λox̄oni itoe xili bama Purimi naxan fataxi koronna xinla ra, “Purimine.” Fata Marodoke a ked̄in xuiin na, e nun feen naxanye liga e tan yet̄εen na, ne yi findi e seren na,

²⁷ nanara Yahudiyane soqe firinni itoe findixi namunna ra e tan nun e b̄ons̄onna birin xa e nun muxun naxanye e yetε findima Yahudiyane ra. E xa λox̄oni itoe suxu ηεε yo ηεε alo Marodoke bata e yamari kii naxan yi.

²⁸ Nanara, Yahudiyane yix̄et̄en denbayaan birin yi, e nun taan nun yamanan birin yi, e xa λox̄oni itoe sumunna raba e ma naxan xili Purimi, alogo e fe danguxin nama ηinan e mamandenne ra.

²⁹ Awa, Abixali a dii tεmεna Esita nun Yahudiyān Marodoke yi kedin firinden sεβε e nα sαtαn birin xαn Purimi sanla a fe ra.

³⁰ E yi kedine rasiga Yahudiyane birin ma naxanye Manga Asuyerusu a yamana kan taa kεmε mαxαnεn nun soloferen birin yi. E yi e xαntαn bαnε xunbenla nun e xaxili saana fe ra.

³¹ Kedin mαn yi a fala Yahudiyane xa, a e xa Purimi lαxαne suxu e lαxαne yεtεni alo Marodoke nun Esita e yamarixi kii naxan yi. E yεtεn yi sun suxun nun maxandin lαxαn nagidi e tan nun e bαnsαnna ma.

³² Esita yamarin naxanye fi lan Purimi Matabu Lαxαni itoe a fe ma, ne yi sεβε kedin kui.

10

Marodoke a nα sαtαna fe

¹ Manga Asuyerusu yi wali xαdεxεne sa muxune ma keli a yamanani han sa dαxα fαxα igen dεxαnna ra.

² Mangan kεwanla naxanye birin a sεnben nun muxu gbeeyaan mayitama, e nun a Marodoke tiden mate kii naxan yi, ne sεβεxi Perise nun Mede mangane kedine kui.

³ Marodoke Yahudiyān yi findi Manga Asuyerusu a manga singen na. A findi muxu kεnden na Yahudiyane xa, a mαn yi rafan Yahudiyān bodene ma, bayo a yi walima a siyana bαnε xunbenla nun a yεε rasigan nan ma fe ra.

Kisin Kiraan Kitabuna

**The Holy Bible in the Yalunka language of Guinea.
La Sainte Bible en langue Yalunka avec le titre: «Kisin
Kiraan Kitabuna» Publié par Traducteurs Pionniers
de la Bible en collaboration avec la mission MCA à la
Préfecture de Faranah, République de Guinée 2012
Copyright du text: © 2012—Traducteurs Pionniers de
la Bible. Cette création est mise à disposition selon le
Contrat Paternité-Pas d'Utilisation Commerciale-Pas
de Modification 3.0 Unported disponible en ligne
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> ou
par courrier postal à Creative Commons, 171 Second
Street, Suite 300, San Francisco, California 94105, USA.**
copyright © 2012 Pioneer Bible Translators

Language: Yalunka

Translation by: Pioneer Bible Translators

..

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

47153269-13a8-5fdd-8537-530b29da9f78